for Ægtefællerne efter Døden, Lovforslaget § 8, som behandler den efterlevendes Særeje, og udtalte med al Anerkendelse af Forslagsstillerens gode Hensigt, at det vilde dog aldrig blive anderledes i denne Verden, end det var nu for Kvindens Vedkommende.

D'hrr. Folketingsmænd *Berg* og *Leth* talte varmt og sympathetisk for Kvindens Ret som Menneske og viste ved deres Tale, at de havde Evne til at sætte sig ind i de forurettedes Stilling.

Vi havde glædet os til at høre andre Kvindesagsvenner, som Hr. Rektor *Dahl* og Kapitajn *Wagner*, vi havde ventet, at de vilde slutte dem til et Forslag, der vilde hjælpe Kvinden betydelig frem, netop fordi det er den gifte Kvinde, der derved kommer til at arbejde friere for sine Børns Opdragelse.

Kvindesagen er jo ingen Partisag, den gaar igennem alle Samfundslag, og er end ikke Kvinden saa økonomisk trykket i de højere Kredse, saa lider hun sandelig ikke derfor mindre under et moralsk Tryk, netop fordi hun har en finere Intelligens og altsaa er mere bevidst i Lidelsen. Tillige har hun der, foruden det personlige Tryk, Konvenientsens Tryk, den saakaldte »Kvindelighed«, som bestaar i, at skulle udviske sin egen Personlighed efter Mandens Opskrift. Ja, hvilken Sum af Lidelser!

Dog, det er vort Haab, at naar Kvinden selv bliver levende i alle Klasser af Folket, saa vil ogsaa alle ædle Mænd i Højre og Venstre, Danske og Evropæere, Socialdemokrater og de ministerielle samles til et fælles Arbejde, — Kvindens Menneskeret, — Samfundets Lykke.

Midlet hertil er kun **et**, *Kvindens politiske Valgret og Valgbarhed baade for den gifte og den ugifte Kvinde*, paa denne ene Sag burde alle Kvindesagsvenner sætte deres Kræfter.

En Fredsven.

Den 20de August 1888 døde Englands Fører og Veteran i Fredssagen, *Henry Richard,* 76 Aar gammel, Medlem af Parlamentet, og under Titlen »En god Soldat« staar i disse Dage hans Liv omtalt, men i højere Betydning siger Englænderne; hans krigerske Natur har ført ham i en vedholdende Kamp for Retfærdighed og Frihed. Imod Vold og Uret stred han paa en rolig, energisk Maade og med en Dygtighed, som frembragte forunderlige Resultater i den offenlige Mening paa alle Nationer i Evropa.

Endskønt Fredssagen allerede havde været fremme siden 1815 baade i Amerika og i England, saa er det dog først i 1873, da Henry Richard holdt sin gribende Tale i Parlamentet, at man kan sige, at den blev rodfæstet i Folks Bevidsthed. Han faar nemlig ikke alene Statsmænd og klare Hoveder med i sin Opfattelse, men han faar hele det brede Lag af Folket til at optage denne Sag.

Thi hvor utallige end de Underskrifter var, der vandtes til Adressen i Underhuset, var det dog intet imod den dybe Følelse, der greb Folket for Fredssagen.

Ingen i Parlamentet forblev urørt ved hans strænge, alvorlige Bodsprædiken, hvori han blandt andet siger: Alle Regeringer i Evropa øder den største Del af deres Indtægter paa deres Krigsførelse, medens Masser af deres Undersaatter synke ned i Fattigdom, Uvidenhed og Fornedrelse. Folket beder om Brød, og Regeringen byder det Kugler og Krudt; Folket beder om en bedre Opdragelse, og der gives det Rekrutskoler; det beder om bedre Boliger, hvori det kan leve et hyggeligt Familieliv, og det bydes Barakker og Fæstninger.

Et Folks Ære bestaar ikke i at føre blodige Krige, men i, at det er et Hjemsted for Frihed, at det ved sit Exempel kan blive i Stand til at lære Nationer, hvorledes Orden og Frihed kan forenes i det politiske Liv.

England var den første Nation til at drage Slavelænken af Negerne og give dem deres Frihed som Mennesker, men endnu større Ære vil det være for det, om det bliver det Land, der giver Stødet til den Fred, der hviler paa Retfærdighed.

Fra denne Tale i Parlamentet gennemtrængtes Folket af Fredstanken, og der dannedes store Kredse af Fredsvenner, som vilde arbejde for Forstaaelsen af en Voldgiftsdomstol nedsat i Evropa.

Til ingen anden Mand i Verden er Fredsvennerne i saa dyb en Gæld som til ham, til ham kunde de altid gaa, og hans kloge, venlige Raad var altid rede.

Gladstone siger om ham: Jeg har kendt ham i de sidste 20 Aar, og jeg har stadig betragtet ham som min Fører og Lærer. Jeg har lært meget af ham, som har beriget min Erfaring. Jeg har set ham i Parlamentet som Talsmand for en bestemt Mening, bestemt og afgjort i sine Meninger, altid havde han Mod til at holde fast paa sine Principer, hvor faa han end havde med sig, samtidig med at han viste den største Hensynsfuldhed og Blidhed over for sine Modstandere.

Det var en almindelig Mening, at ingen i Parlamentet var mere virkelig afholdt end han.

Udvalget for den internationale Voldgifts- og Fredsforening vedtog ved hans Død følgende Beslutning: